

el santcrist i el lladre dolent, una pisarra que es deia *encerado*, un pupitre incomodíssim i un mapa de la *madre patria*. En una de les primeres imatges que es conserva de l'escola, es veu un policia local –en Sevilla– vestit amb un uniforme blanc impol·lut passejant pel carrer Alfonso XII desert; avui el carrer s'anomena de la Llibertat i els policies van foscos i verd pistatxo, i passen fent eslàloms entre els cotxes d'un embús.

Espais de Reflexió | Com que tinc un nebot que és un reconegut mestre pla-destanyenc, el vaig convidar a la segona edició dels Espais de Reflexió, celebrats al Museu Darder (que ha deixat de ser un museu ancorat en el segle XIX per transformar-se en un Espai d'Interpretació de l'Estany), organitzats pel Pla educatiu d'entorn Banyoles-Porqueres i dedicats enguany a les «Dinàmiques interculturals: de la tolerància a la convivència». Vàrem assistir a les dues sessions. A mi em varen interessar. Ell, en canvi, no va badar boca fins que sortíem. I va parlar tan baixet, que gairebé ni el vaig sentir; per tant, potser el vaig entendre malament: «Abans, en aquesta sala, hi havia la mòmia del negre de Banyoles; ara hi debatem els problemes de convivència que comporta la immigració. No trobes que progressem positivament?». Se'n va anar sense que li pogués demanar què volia dir exactament, amb el cap cot, com si es mirés el melic.

ESPAIS DE REFLEXIÓ

LA SELVA *joan domènech*

Amer i les commemoracions | Enguany s'escau el quarantè aniversari de la fundació del Grup Excursionista Amerenc Esquelles, que té a les seves espatlles una llarga trajectòria d'activitats que han ajudat a dinamitzar, en el decurs dels temps, la vida de la població. Un amerenc ben qualificat, Josep Puigdemont i Oliveres, està preparant un llibre amb el resum i comentari dels fets més importants d'aquest grup que ha de deixar constància, gràfica i literària, d'aquest capítol de la història local.

El mes de novembre hi haurà una altra commemoració a tenir en compte: farà seixanta anys de la restauració de la Sardana de l'Alcalde, recuperació que es va portar a terme aprofitant la celebració del mil·lenari de la consagració de l'església del monestir, l'any 1949. La Sardana de l'Alcalde té el seu origen en l'antic contrapàs ballat a la sortida de la missa solemne, encapçalat per una persona notable. És, doncs, en la seva estructura una mena de barreja entre contrapàs i sardana, atès que es balla en forma d'anella oberta i cargolada en espiral. S'interpreta a la plaça Major la nit del dia 16 d'agost de cada any. Segons els entesos, ve a ser una expressió de convivència que aplega, a la mateixa dansa, els notables i el poble ras.

GRUP EXCURSIONISTA AMERENC ESQUELLES

I ja es parla, també, de l'organització del 300è aniversari de la fundació de la congregació dels Dolors gràcies a la intervenció de l'orde terciari dels servites l'any 1710. Però d'aquesta darrera efemèride ja tindrem ocasió de parlar-ne més endavant.

Pous de glaç rehabilitats | El monestir d'Amer tenia sota la seva jurisdicció l'any 899 la veïna parròquia de Vilanna, que està situada en la zona de transició entre la Selva i el Gironès però que pertany –més encara en estar agregada a Bescanó– a aquesta darrera comarca. A Vilanna hi ha un pou de glaç que darrerament s'ha restaurat. És un dels notables que tenim arreu del territori i que fan bo de visitar i de veure. Potser el més impactant, però, és el de Maçanet de la Selva, que és grandios: té uns 10 metres d'alçada, amb parets de 80 cm de gruix, i uns 8 metres de diàmetre, la qual cosa vol dir que la base del pou, a la qual es pot accedir per un passadís, ofereix un espai d'uns 50 metres quadrats. Els maçanetencs, que pretenen, des de fa temps, posar en valor els seus elements patrimonials, s'han atrevit a fer-hi fins i tot trobades i concerts –evidentment, de petit format–, com el de l'11 de setembre, que ja ha esdevingut tradicional. La frescor de l'ambient convida, a l'estiu, a escoltar-hi música, un fet insòlit que no devien ni imaginar els creadors d'aquest dipòsit en el segle XVII. Com tampoc es devien imaginar els habitants del castell medieval de Torcafelló, també de Maçanet, que cada any, a l'estiu (enguany, la nit del 18 de juliol), la música ressonaria en el seu fossat mentre un nombrós grups de gent de la vila i rodalia s'aplega amb goig en un sopar a l'aire lliure, al costat dels vells murs de l'antiga fortalesa.

EL PUNT / JOGLANS DISSENY